

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.133/8/2025.

A tanács tagjai: Dr. Jánosi Bálint közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Petró Szilvia közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Kormányzati Ellenőrzési Hivatal
(Budapest, Tartsay Vilmos u. 13.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Zombori Gábor Pál kamarai jogtanácsos

A beszerző: Tolna Vármegyei Balassa János Kórház
(Szekszárd, Béri Balogh Ádám utca 5-7.)

A beszerző képviselője: Dr. Gondos Kitti Katalin ügyvéd
(Pécs, Mária utca 3.)

A kérelmezett: Zöld Zóna Környezetvédelmi Kft.
(Tokod Kossuth Lajos u. 132.)

A kérelmezett képviselője: Mátyás Ügyvédi Iroda, Dr. Mátyás Péter ügyvéd
(Budapest, Pasaréti út 31.)

A beszerzés tárgya és értéke: Vállalkozási szerződés veszélyes hulladékok elszállítására és ártalmatlanítására, 20.802.094.-Ft.

A közbeszerzési eljárás EKR azonosítója: -

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 19. § (2) és (3) bekezdésére, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki a Kbt. 165. § (6) bekezdésének a) pontja alapján.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a 2024. május 15-én kötött vállalkozási szerződés semmis.

A Döntőbizottság megállapítja továbbá, hogy a vállalkozási szerződés tekintetében az eredeti állapot nem állítható helyre.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben további 1.000.000.-Ft, azaz egymillió forint bírságot szab ki a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a két bírság együttes összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. A BM/26505-2/2023 számú utasítás 1. pontja alapján az elavult, amortizálódott, alacsony hatékonysággal működő üzemek bezárása, megszüntetése 2024. március 15-ére van ütemezve a beszerző esetében.

A BM/26505-2/2023 számú utasítás 2. pontja alapján az új mosodai szolgáltatási szerződés megkötésének határideje 2023. december 20-a.

2. A beszerző és a kérelmezett 2024. május 15-én vállalkozási szerződést (a továbbiakban: vállalkozási szerződés) kötöttek veszélyes hulladékok elszállítására és ártalmatlanítására.

A vállalkozási szerződés a I. 2./ pontja szerint az 1. számú mellékletben felsorolt hulladékokra terjed ki a vállalkozási szerződés tárgyi hatálya.

A vállalkozási szerződés a IX. 1./ pontja szerint 2024. május 1-jén lép hatályba, és 2024. szeptember 30-áig tart az időtartama. Megrendelő a közbeszerzési eljárás előkészítését megkezdte, ezért a szerződés a közbeszerzési szerződés megkötésének napjával hatályát veszti. A vállalkozási szerződés 1. számú melléklete szerint a veszélyes hulladék megnevezése: fertőzésveszélyes egészségügyi hulladék.

3. A beszerző és a kérelmezett 2024. szeptember 30-án módosították – egyebek mellett – a vállalkozási szerződés IX. 1./ pontján belül a szerződés időtartamának a végét 2024. december 31-ére.

4. A beszerző és a kérelmezett 2025. január 10-én ismét módosították – egyebek mellett – a vállalkozási szerződés IX. 1./ pontján belül a szerződés időtartamának a végét 2025. április 30-ára.

5. A beszerző kimutatása alapján 2024. május 1-je és 2024. december 31-e között 20.802.094.- Ft értékű szolgáltatást vett igénybe a vállalkozási szerződés és az első módosítása alapján.

A hivatalbóli kezdeményezés

6. A hivatalbóli kezdeményező hivatalbóli kezdeményezése 2025. február 21-én érkezett meg a Döntőbizottsághoz. A hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 152. § (1) bekezdése c) pontja alapján kezdeményezte a Döntőbizottság eljárásának hivatalból történő megindítását.

7. A hivatalbóli kezdeményező kijelentette, hogy a beszerző a vállalkozási szerződés és módosítása megkötésével megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

8. A hivatalbóli kezdeményező véleménye szerint a szerződés tárgya nem bontható fel jogszerűen egészségügyi és nem egészségügyi veszélyes hulladék elszállítására. Ezen érvelés egyrészt ellentétes magával a vállalkozási szerződéssel, mert a beszerző egységes szempontok mellett, egyetlen szolgáltatóval, egyetlen gazdasági kötelezettségvállalás eredményképpen, egy konkrét szolgáltatás igénybevételére kötött szerződést. A teljes vállalkozási szerződés teljesítése ugyanazon közvetlen célra irányul: a beszerző tevékenysége során keletkezett veszélyes hulladék – amely magában foglalja mind az egészségügyi, mind a nem egészségügyi veszélyes hulladékot – elszállítása és ártalmatlanítása a beszerző területéről. E közvetlen cél nem függ a hulladék fajtájától, továbbá attól, hogy a hulladék a beszerző mely tevékenységének ellátása során keletkezett.

A hivatalbóli kezdeményező hozzátette, hogy ha a számlákon szereplő tételeket a beszerző megbontaná egészségügyi és nem egészségügyi hulladékokhoz kapcsolódó szolgáltatásokra, akkor az egészségügyi veszélyes hulladék vonatkozásában 2024. május 1-je és 2024. december 31-e között igénybe vett szolgáltatásokért kiszámlázott összeg – hozzávetőlegesen nettó 18 millió forint – már önmagában is meghaladná a 15 millió forintos nemzeti közbeszerzési értékhatárt, ezért a közbeszerzési eljárás mellőzésének gyanúja már csak e tekintetben is fennállna.

9. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a beszerző a kimutatása alapján 2024. május 1-je és 2024. december 31-e között 20.802.094.-Ft értékű szolgáltatást vett igénybe a vállalkozási szerződés és az első módosítása alapján. Ezen összegből a mai napig nettó 5.573.076,-Ft összeget fizetett ki a kérelmezett részére.

10. A hivatalbóli kezdeményező hangsúlyozta, hogy a BM/26505-2/2023 számon kiadott utasítás és az arra visszavezethető, megnövekedett feladatigény a vállalkozási szerződés megkötésekor már ismert kellett, hogy legyen a beszerző számára.

11. A hivatalbóli kezdeményező nem vitatta a beszerzőnek a vállalkozási szerződés hatályban tartásához és teljesítéséhez kapcsolódó, kiemelkedően fontos közérdekre vonatkozó hivatkozását.

12. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezésében kérte a beszerzővel szemben a jogsértés megállapítását.

A beszerző észrevétele

13. A beszerző kérte a jogsértés hiányának a megállapítását.

14. A beszerző előadta, hogy az egészségügyi és nem egészségügyi veszélyes hulladék elszállítását és ártalmatlanítását két külön beszerzéseként kezelte az egészségügyi szolgáltatónál képződő hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 12/2017. (VI.12.) EMMI rendelet, valamint a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII.7.) Korm. rendelet alapján. A jogalkotó e jogszabályokban eltérően kezelte a két hulladék minőségét az elszállításukra és ártalmatlanításukra vonatkozóan. Mindkét hulladék esetében az elszállítás és az ártalmatlanítás azonos tevékenységek, azonban az ellátásukra vonatkozó szabályok szakmailag – a biztonsági követelményeket is figyelembe véve – eltérőek.

15. A beszerző kifejtette, hogy az irányító szerve által a BM/26505-2/2023 számon kiadott utasítás értelmében 2024 első negyedévében az elavult kórházi mosodák rendszerének átalakítása vette kezdetét, amely a beszerzőt is érintette. A mosoda bezárása és megszüntetése, valamint a mosodai szolgáltatásokra irányuló új szerződések megkötésének átmeneti időszaka nem várt változásokat okozott a beszerzések igénytervezése vonatkozásában. A számadatok azt mutatták, hogy mosodai szolgáltatás hiányában az egyszer használatos egészségügyi eszközök használata kiugróan megemelkedett az előző év adataihoz képest. Ez az egészségügyi veszélyes hulladékok elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó szolgáltatás kapcsán várt mennyiségre is hatással volt, így a becsült mennyiség nem volt tartható. A beszerző a számadatok birtokában az egészségügyi veszélyes hulladék elszállítására és ártalmatlanítására vonatkozó beszerzési igényét felülvizsgálta, amelynek beszerzését közbeszerzési eljárás keretében soron kívül kívánja megvalósítani. A beszerzési mennyiségek megemelkedésének tényére és a közbeszerzési eljárás tervezésének időigényére tekintettel az alapszerződést módosította a beszerző, a második módosítás folytán a szerződés 2025. április 30-áig marad hatályban.

16. A beszerző hangsúlyozta, hogy a hulladékok szakszerű elszállítása és ártalmatlanítása kiemelt közérdek, mivel a hulladékok közvetlen veszélyt jelentenek a betegek, az egészségügyi dolgozók és a környezet számára. A veszélyes hulladékok biztonságos eltávolítása nemcsak a kórházi ellátás zavartalan működésének feltétele, hanem a közegészségügyi, különösen járványügyi és környezetvédelmi előírások betartásának alapja is.

17. A beszerző nyilatkozott, hogy a beszerzés saját forrásból valósult meg.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

18. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezett 2024. május 15-én kötötték meg a vállalkozási szerződést, ezért a Kbt. és a vonatkozó jogszabályok ezen időpontban hatályos anyagi jogi szabályai alapján vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezést. A hivatalbóli kezdeményező 2025. február 21-én nyújtotta be a Döntőbizottsághoz a hivatalbóli kezdeményezését, ezért a Döntőbizottság az e napon hatályos eljárásjogi rendelkezések alapján járt el.

19. A Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a beszerző a vállalkozási szerződés esetében nem mellőzte-e jogsértően közbeszerzési eljárás lefolytatását. A Döntőbizottságnak e kérdés vizsgálata keretében abban is döntenie kellett, hogy a beszerző a vállalkozási szerződés esetében nem sértette-e meg a részekre bontás tilalmának a szabályát.

20. A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

21. A Kbt. 4. § (2) bekezdése értelmében a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

22. A közbeszerzési szerződés meghatározását a Kbt. 3. § 24. pontja tartalmazza. Eszerint közbeszerzési szerződés a Kbt. szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésére vagy építési beruházásra irányuló visszterhes szerződés.

23. A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy együttes feltétel megvalósul: 1. a Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet, 2. a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében, 3. legalább a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű, 4. visszterhes szerződést köt. Ezen együttes feltételek közül, bármely feltétel nem teljesülése kizárja a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét, emiatt a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét külön-külön vizsgálta.
24. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta, hogy a beszerző a Kbt. 5-7. §-ai alapján ajánlatkérő szervezetnek minősül-e.
25. A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja szerint a Kbt. alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett a költségvetési szerv.
26. A Döntőbizottság a rendelkezésére álló iratok alapján megállapította, hogy a beszerző a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja szerinti ajánlatkérőnek minősül.
27. A Döntőbizottság másodikként azt vizsgálta, hogy a beszerzések vonatkozásában a visszterhesség megállapítható-e.
28. A Döntőbizottság a rendelkezésére álló iratok vizsgálata alapján megállapította, hogy a beszerző a vállalkozási szerződés esetében ellenszolgáltatást teljesített a szolgáltatásért cserébe, ezért a vállalkozási szerződés visszterhesnek minősül.
29. A Döntőbizottság harmadikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés tárgya beleillik-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe.
30. A Kbt. 8. § (1) bekezdése szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.
31. A Kbt. 8. § (4) bekezdése szerint a szolgáltatás megrendelése – árubeszerzésnek és építési beruházásnak nem minősülő – olyan beszerzés, amelynek tárgya különösen valamely tevékenység megrendelése az ajánlatkérő részéről.
32. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a vállalkozási szerződéssel szállítási és ártalmatlanítási szolgáltatást rendelt meg a kérelmezettől, ezért a Kbt. 8. § (4) bekezdése alapján szolgáltatás megrendelésének minősül e szerződés tárgya.
33. A Döntőbizottság negyedikként azt vizsgálta, hogy a kérelmezettel kötött vállalkozási szerződésnek a hivatalbóli kezdeményezésben meghatározott időszakú értéke meghaladta-e a közbeszerzési értékhatárt.
34. E kérdés megválaszolásához a Döntőbizottságnak azt kellett eldöntenie, hogy különválasztva kellett-e figyelembe venni a vállalkozási szerződés egyes értékrészeit egymástól.

35. A Kbt. 19. § (1)-(3) bekezdése szerint:

„(1) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

(2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

(3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.”

36. A Döntőbizottság megállapította a Kbt. 19. § (3) bekezdésének első mondata alapján, hogy az ugyanazon közvetlen célra irányuló szolgáltatásmegrendelések értékeit együttesen kell figyelembe venni a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához. A jogalkotó a Kbt. 19. § (3) bekezdésének második mondatában kifejezetten meghatározta a jogalkalmazók számára, hogy ezen esetben az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor mit kell alapul venni: az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét.

37. Az Európai Unió közbeszerzési irányelvei és a hozzájuk kapcsolódó uniós bírósági gyakorlat azt követelik meg, hogy az ajánlatkérő – értékét tekintve – ne bontson részekre olyan közbeszerzéseket, amelyek funkcionális megközelítésben egy egységes beszerzésnek minősülnek. Az Európai Bíróság gyakorlatában a műszaki-gazdasági funkcionális egység az irányadó szempont – a C-16/98. számú ítéletet követően a C-574/10. számú ítélet értelmében már árubeszerzés és szolgáltatás megrendelés tekintetében is – a beszerzés egységének megítélésénél.

38. A Döntőbizottság megállapította, hogy a vállalkozási szerződés egyedüli, a hulladékfajták között különbséget nem tevő célja a veszélyes hulladékok elszállítása és ártalmatlanítása volt, ezért a vállalkozási szerződés tárgya azonos, közvetlen célra irányuló szolgáltatásmegrendelés volt.

39. A Döntőbizottság megállapította továbbá, hogy a beszerző egy szerződésben foglalva rendelte meg a kérelmezettől az egészségügyi és nem egészségügyi veszélyes hulladék elszállítását és ártalmatlanítását oly módon, hogy a vállalkozási szerződésben nem különítette el e két fajta veszélyes hulladékra vonatkozó műszaki leírást vagy vállalkozói kötelezettségeket. Megállapítható, hogy a vállalkozási szerződés I. 2./ pontja és 1. számú melléklete szerint a vállalkozási szerződés tárgyi hatálya kizárólag fertőzésveszélyes egészségügyi hulladékokra terjed ki, a nem egészségügyi veszélyes hulladék megjelölés nem szerepel a vállalkozási szerződésben.

Megállapítható az is, hogy maga a beszerző is azt nyilatkozta, hogy mindkét hulladékfajta esetében az elszállítás és az ártalmatlanítás azonos tevékenységek.

Ezek alapján a kérelmezett által kizárólagosan elvégzendő két feladat, vagyis a vállalkozási szerződés egyedüli tárgyai minden hulladékfajtára vonatkozóan műszaki-gazdasági funkcionális egységet képeznek, mert egyrészt megegyeznek a rájuk vonatkozó műszaki követelmények, másrészt a teljesítésük ellentételezése is azonos körülményeken alapszik.

40. Abból következően, hogy a vállalkozási szerződés tárgya azonos, közvetlen célra irányuló szolgáltatásmegrendelés volt, valamint az elvégzendő feladatok esetében minden hulladékfajtára vonatkozóan fennállt a műszaki és gazdasági funkcionális egység, a Döntőbizottság megállapította, hogy a vállalkozási szerződés egyes értékrészeit egybe számítva kellett volna figyelembe venni.

41. A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző által hivatkozott jogszabályok sem tartalmazznak a fenti megállapítással ellentétes rendelkezést.

42. A Döntőbizottság megállapította ezen kívül, hogy a BM/26505-2/2023 számú utasítás nem volt hatással a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettségére, mert a beszerző az abban foglalt feladatok teljesítésére vonatkozó kötelezettségről a vállalkozási szerződés megkötését megelőző évben értesült, mivel egyes feladatok teljesítési határideje 2023. év decembere volt, ezért elegendő ideje lett volna egy közbeszerzési eljárás lefolytatására.

43. A Kbt. 15. §-a szerint:

„(1) A közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatára:

a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);

b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

(2) Az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

(3) Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni. Az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó – (2) bekezdés szerinti európai uniós jogi aktusban meghatározott – uniós értékhatárokat a mindenkori költségvetési törvényben évente rögzíteni kell.

(4) A 3. mellékletben meghatározott szociális és egyéb szolgáltatások esetében a szolgáltatási koncessziókra vonatkozó nemzeti értékhatár nem kerül meghatározásra, az ajánlatkérőknek az uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű szolgáltatási koncesszió esetében kell e törvény szerint eljárnia.

(5) A Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.”

44. A Kbt. 21. § (1) bekezdése szerint az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik. Jogszerűen jár el az ajánlatkérő akkor is, ha e törvény valamely közbeszerzés megvalósítására – ideértve a 3. melléklet szerinti szociális és egyéb szolgáltatások igénybevitelére irányuló közbeszerzési eljárásokat is – a Harmadik Rész alkalmazását rendeli, az ajánlatkérő azonban a Második Rész szabályait alkalmazva folytatja le a közbeszerzési eljárást.

45. A Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény a 74. § (1) bekezdésének d) pontja szerint a Kbt. 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti közbeszerzési értékhatár – kivéve a közszolgáltatói szerződésekre vonatkozó értékhatárt – 2024. január 1-jétől 2024. december 31-éig szolgáltatás megrendelése esetében 15,0 millió forint.

46. A 2023/2495/EU bizottsági rendelettel módosított a 2014/24/EU irányelv 4. cikke szerint uniós közbeszerzési értékhatár 2024. január 1-jétől 2024. december 31-éig árubeszerzés és szolgáltatás vonatkozásában a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében, valamint a Kbt. 5. § (1) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében (2014/24/EU irányelv III. mellékletében) nem szerepel, 221.000.-€, amely az Európai Bizottság C/2023/902 számú közleménye alapján 84.609.850.-Ft összegnek minősül.

47. A Döntőbizottság megállapította, hogy a vállalkozási szerződés értéke 20.802.094.-Ft. Ezen érték meghaladta a 2024. évre vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatárt, de nem haladta meg a 2024. évre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatárt, ezért a beszerzőnek a vállalkozási szerződésre vonatkozóan valamely, a Kbt. Harmadik Része szerinti közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia. Emiatt a beszerző jogsértően bontotta részekre a közbeszerzés tárgyát, és jogsértően mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását. A beszerző e magatartásaival megsértette a Kbt. 19. § (2) és (3) bekezdésére, valamint a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

48. Fentiek szerint a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt.

49. A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

50. A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a Kbt. 165. § (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a Kbt. 165. § (11) bekezdésben foglalt figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

51. A Döntőbizottságnak – tekintettel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogsértő mellőzésével valósult meg – a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia.

52. A Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerint a Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, valamint a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a szerződés érvénytelensége jogkövetkezményei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

53. A Kbt. 165. § (2) bekezdésének g) és h) pontjai szerint a Döntőbizottság határozatában g) hivatalból megállapítja a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén a szerződés semmisségét vagy a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén azt, hogy az érintett szerződés nem semmis;

h) megállapítja, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezmenyei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

54. A Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis a szerződés, ha azt a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével kötötték meg.

55. A Kbt. 137. § (3) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdéstől eltérően a szerződés nem semmis, ha kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szerződéshez közvetlenül kapcsolódó gazdasági érdekek (így különösen a késedelmes teljesítésből, az új közbeszerzési eljárás lefolytatásából, a szerződő fél esetleges változásából vagy az érvénytelenségből következő kötelezettségekből eredő költség) nem tekinthető kiemelkedően fontos közérdeknek, a szerződés érvényességéhez fűződő további gazdasági érdekek pedig kizárólag akkor, ha a szerződés érvénytelensége aránytalan következményekkel járna.

56. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapította, hogy a vállalkozási szerződés semmis, tekintettel arra, hogy a teljesítéséhez nem fűződik kiemelten fontos közérdek, továbbá a beszerzés érvénytelensége nem jár aránytalan következményekkel.

57. A semmisség megállapítása mellett a Döntőbizottság megállapította, hogy az érvénytelenség másodlagos jogkövetkezmenyei körében az eredeti állapot nem állapítható helyre, mivel a vállalkozási szerződés tárgyaként meghatározott szállítást és ártalmatlanítást már elvégezték.

58. A Kbt. 165. § (7b) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezmenyei alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

59. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7b) bekezdés alapján további, a rendelkező részben megállapított összegű bírságot szabott ki a beszerzővel szemben.

60. A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat

figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

61. A Döntőbizottság a két bírság összegének megállapítása során az eset összes körülményét figyelembe vette.

62. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során a beszerző javára értékelte az alábbi körülményeket:

- a közbeszerzés értékét, mert 20.802.094.-Ft szolgáltatás megrendelése esetében sem minősül jelentős mértékű összegnek (a Kbt. 165. § (11) bekezdés b) pontja),
- azt, hogy nem lehetett azt megállapítani, hogy a beszerző rosszhiszeműen járt el, vagy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt, mert e körülményekre semmilyen tényező nem utalt.

63. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során a beszerző terhére értékelte az alábbi körülményeket:

- a jogsértés súlyát, mert a közbeszerzési eljárás lefolytatásának mellőzése a legsúlyosabb közbeszerzési jogsértésnek minősül azáltal, hogy a közbeszerzés alapvető céljának, a verseny biztosításának elmaradását eredményezi (a Kbt. 165. § (11) bekezdés a) pontja),
- azt, hogy a jogsértés nem kijavítható.

64. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során nem értékelte az alábbi körülményeket:

- a közbeszerzés tárgyát, mivel nem volt jelentősége a jogsértés megítélése szempontjából (a Kbt. 165. § (11) bekezdés b) pontja),
- a jogsértés befolyását a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre, mert a közbeszerzési eljárás lefolytatásának mellőzése esetében nincs közbeszerzési eljárást lezáró döntés (a Kbt. 165. § (11) bekezdés c) pontja),
- a Kbt.-be ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását, mert a közbeszerzési eljárás lefolytatásának mellőzése esetében nincs közbeszerzési eljárás (a Kbt. 165. § (11) bekezdés d) pontja),
- a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, mivel az nem volt jelentős mértékű (a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontja),
- azt a körülményt, hogy a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat, mert a beszerzés saját forrásból valósult meg (a Kbt. 165. § (11) bekezdés f) pontja).

65. E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságokat tartotta indokoltnak.

66. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

67. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

68. Jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező.

A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2025. május 15.

Dr. Jánosi Bálint sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Petró Szilvia sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják elektronikus úton:

1. Dr. Zombori Gábor Pál kamarai jogtanácsos
2. Dr. Gondos Kitti Katalin ügyvéd
3. Mátyás Ügyvédi Iroda, Dr. Mátyás Péter ügyvéd
4. Nemzeti Fejlesztési Központ
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága